

3.2 APLICACIONS TRADICIONALS DE LA CALÇ

La calç tenia un gran nombre d'aplicacions que comentarem, a continuació:

Morter

El morter es preparava barrejant la calç apagada amb sorra obtenint una pasta que va servir per arrebossar i lligar les pedres, teules i maons des de l'època romana fins al segle XX. La proporció habitual era del 80% de sorra i el 20% de calç. Cap al segle XI l'argila cuita i esmicolada (ceràmica, teules trencades..), substituïa sovint la sorra.

Els mosaics també es feien damunt d'un paviment fet amb una base feta amb morter de calç.

Amb l'aparició del ciment modern, els paletes n'afegien una mica al morter de calç per a millorar-ne la qualitat, fins que el morter es va acabar fent només amb ciment i sorra.

Pintures al fresc

Les pintures al fresc que decoraven els interiors luxosos del món romà i algunes esglésies romàniques, s'aplicaven damunt d'un estucat de calç de gran qualitat i minuciosa preparació. Es pintava damunt l'estuc fresc, o sigui que quan la calç encara estava en forma d'hidròxid, absorbia el color i en recarbonatar-se el color quedava totalment integrat al mur.

Desinfectant i plaguicida

La calç viva és càustica (fa una acció corrosiva sobre els teixits orgànics), per tant pot produir cremades a la pell i cal manipular-la amb precaució, però per aquest mateix poder corrosiu, és un potent desinfectant:

- A les cisternes es solia posar un terròs de calç, o s'hi submergia un cistelló amb la calç un cop l'any, per a desinfectar-la i millorar la qualitat de l'aigua.
- Les parets de galliners, cuines, corrals o façanes s'emblanquinaven amb calç produint una desinfecció general.
- També s'emplanquinaven els troncs dels arbres fruiters per protegir-los dels insectes.
- Amb calç viva i sulfat de coure es preparava una dissolució anomenada "caldo bordelès" que servia per a combatre el mildiu i altres plagues dels conreus, especialment de la vinya.

Altres usos

També s'utilitzava la calç en determinats processos industrials, per exemple, per blanquejar el paper, adobar les pells, etc.

